

Hraboš může způsobovat i větší škody

Podle monitoringu Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského (ÚKZÚZ) se také ke konci roku 2022 hraboš mozaikovitě vyskytoval ve většině sledovaných plodin a lokálně může způsobovat i větší škody. Vyskytoval se zejména v jetelotrávách, vojtěšce, jeteli a trvalých kulturách, včetně sadů a vinic, ale také v ozimé řepce a ozimých obilninách.

Pozorovací bod (kolečko v mapě) je lokalita, na které se provádí pravidelný monitoring výskytu širokého spektra sledovaných škodlivých organismů (ŠO) v aktuální plodině. Poloha pozorovacího bodu zůstává zachována v průběhu více let. Naproti tomu náhodný průzkum (trojúhelník v mapě) je záznam výskytu ŠO kdekoli mimo pozorovací bod podle momentální situace, která vytváří vhodné podmínky pro šíření určitého ŠO. Na rozdíl od

pozorovacího bodu se zde zpravidla nezaznamenává historie výskytu škodlivého organismu.

V zimním období vyhovují hraboši polnímu teploty kolem nuly a mírné sněhové přehánky, naopak nevyhovující je pro něj vlhké počasí v kombinaci s mrazem.

Doporučená opatření

Z doporučených opatření, která je možné ještě v tomto období využít, se nabízí instalace berli-

ček pro dravce do napadených porostů. Přilákání dravců částečně napomáhají přezimující populace hrabošů regulovat. Vzhledem ke gradaci z předchozích let se počet dravců v přírodě zvýšil, a tím narostl i jejich predanční tlak.

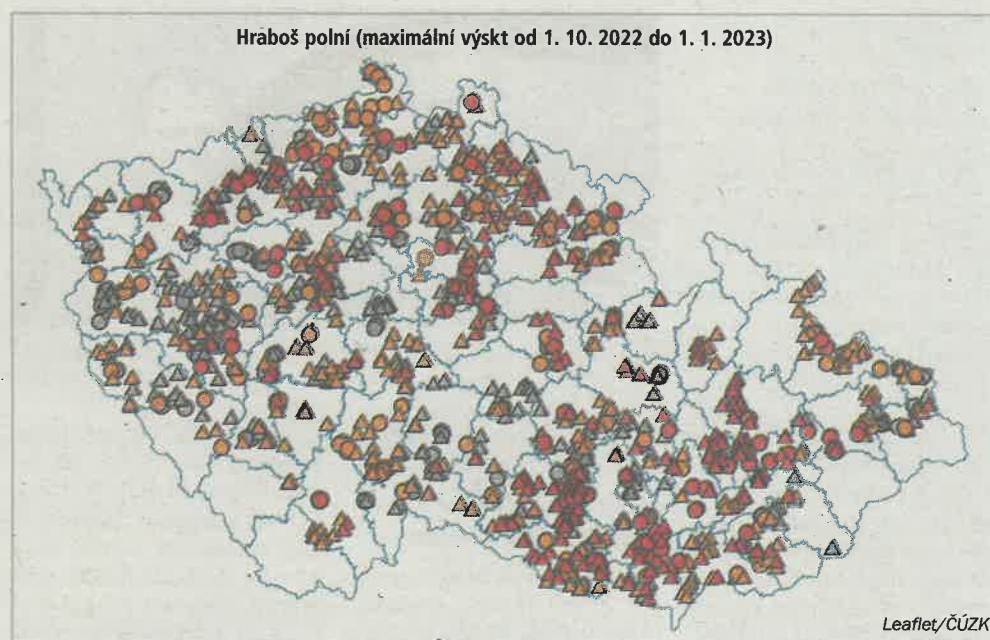
Stěžejní ochranná opatření v podobě výběrových aplikací rodenticidů do nor bylo již třeba realizovat v době vzházení porostu, nyní je třeba se řádně připravit na předjaří a začít s ochranou porostů v době, kdy je aplikace účelná a proveditelná.

Pracovníci ÚKZÚZ budou i nadále celorepublikově monitorovat výskyt hraboše a informovat prostřednictvím Rostlinolékařského portálu.

Prahy škodlivosti jsou následující:

- 50 užívaných nor na 1 ha na jaře;
- 200 užívaných nor na 1 ha po druhé seči;
- 400 užívaných nor na 1 ha (dvoutleté a starší porosty pícnin) na podzim.

Při zjištění překročení prahu škodlivosti je vhodné silněji napadené porosty včas ošetřit ještě před vznikem velkých ztrát na porostu registrovanými rodenti-

Hraboš může v trvalých kulturách způsobovat i větší škody

Foto Josef Gall

inzerce

Jak nejlépe odplevelit ozimé obilniny

Minulý podzim byl poměrně příznivý k většímu využití podzimních přípravků k odplevelení ozimých obilnin. Přesto stále velká část ploch čeká na jarní aplikaci herbicidu Orcane nebo Huricane tam, kde roste chundelka a všechny možné dvouděložné plevely. Tam, kde chundelka neroste, zůstává prostor pro nejrozšířenější přípravky v tomto segmentu Mustang 4 x 4 nebo Mustang Forte, či Zypar.

Většina z výše jmenovaných přípravků nabízí možnost použití i na pozemcích ve II. OP podzemních, či povrchových vod nebo na svazích, takže každý pěstitel má možnost vybrat si nejvhodnější variantu podle svých podmínek.

Odplevelení ozimé pšenice, žita a tritikale

Naprostě nejspolehlivějším způsobem odplevelení ozimé pšenice, žita, či tritikale od chundelky metlice a prakticky kompletního spektra dvouděložných plevelů je aplikace širokospektrálního herbicidu Orcane. Orcane vyhubí spolehlivě chundelku metlici a vzešlý oves hluchý a dostatečně potlačí i sverpky do začátku odnožování (případně je možno na velké sverpky přidat Corello 100g/ha) a vyhubí téměř kompletní spektrum dvouděložných plevelů. Orcane se aplikuje ve vodě vždy společně s hypersmáčedlem Šaman v dávce 0,4 l/ha. Orcane je možno aplikovat na jaře ihned, jakmile plevel obno- ví po zimě vegetační růst, až do 2. kolénka ošetřované obilniny. Pro maximalizaci účinku Orcane je nutné přípravek aplikovat společně s hypersmáčedlem Šaman v dávce 0,4 l/ha. Hypersmáčedlo Šaman je stále dodáváno za poloviční cenu.

Aplikace Huricane po zavedení herbicidu Orcane

Širokospektrální herbicid Orcane v účinku na naprostou vět-

šinu plevelů předčí účinek prověřeného herbicidu Huricane a to ještě za nižší náklady na 1 ha. Výhody Orcane oproti Huricane jsou především následující:

- Orcane neobsahuje aminopyralid a tudíž po jeho aplikaci lze v řepce použít pro ošetření proti plevelům dnes nejvýhodnější přípravek pro ošetření ozimé řepky – Metazamix.

Naprostě nejspolehlivějším odplevelením ozimé pšenice, žita, či tritikale od chundelky metlice a nejširšího spektra dvouděložných plevelů zajistí aplikace nově registrovaného širokospektrálního herbicidu Orcane v dávce 50 g/ha společně s hypersmáčedlem Šaman 0,4 l/ha

Foto archiv firmy

- Orcane v TM s hypersmáčedlem Šaman spolehlivě hubí i kakosty, zemědým, hluchavky, mák vlčí, kde je účinek Huricane především při prerůstání těchto plevelů slabší.
- Orcane obsahuje více pyroxulamů a tím zajišťuje jistější úči-

nek proti trávovitým plevelům včetně sverpů a pyru, které výrazně potlačuje.

- Orcane i Huricane je možno použít ve II. OP podzemních i povrchových vod a na svazích.

Na druhé straně Huricane má lepší účinek na pcháče oset. Huricane tedy doporučujeme především do podníků, které nepěstují ozimou řepku a mají na pozemcích

vykazuje nyní ve všech obilninách mimo oves aplikace Mustangu 4 x 4. Lepší přípravek na dvouděložné plevely v obilninách v současnosti nekoupíte. Jediným důvodem, proč jej nepoužít, je jeho vyloučení ze II. OP podzemních i povrchových vod. Bohužel nejde v současnosti uspokojit vše.

Druhým nejučinnějším přípravkem pro ošetření všech ozimých i jarních obilnin proti plevelům je Mustang Forte. Oproti Mustangu 4 x 4 je možno Mustang Forte použít i ve II. OP povrchových vod. Takže máte-li pozemky zařazené do II. OP povrchových vod, použijte proti dvouděložným plevelům v obilninách Mustang Forte.

Pokud hledáte univerzální a na dvouděložné plevely stále velmi účinný herbicid, zvolte širokospektrální herbicid ZYPAR, který je proti Mustangu Forte slabší v účinku především na violky a pcháče. Naopak je díky nové účinné látce arylex účinnější na zemědým, kakosty a máky. Ale hlavně Zypar byl sestaven tak, aby vedle velmi širokospektrálního účinku neměl téměř žádná omezení, takže Zypar je možno aplikovat ve II. OP podzemních i povrchových vod, na svazích a je ho možno použít v obilninách již od podzimu, přes časné jaro až do BBCH 45, tedy nadušení listové pochvy. Druhý přípra-

vek s takto volným použitím, širokým aplikačním oknem a minimem omezení na českém trhu nenajdete.

Jak tedy hubit plevely ve všech obilninách?

Pokud máme ozimé nebo jarní obilniny zaplevelené pouze dvouděložnými pleveli, je nejvhodnějším řešením u všech

bí kompletní spektrum dvouděložných plevelů. Slabší je pouze na prerůstající rozrazil. Technologie není registrována v ovsu setém a oves ani nedoporučujeme ošetřovat technologií, ale tam postačuje samotný Mustang Forte.

I nadále je možno ve všech ozimých i jarních obilninách aplikovat Mustang Forte. Oproti Tech-

Technologie Mustang 4 x 4 představuje v současnosti nejučinnější odplevelení všech ozimých a jarních obilnin od kompletního spektra i prerostlých dvouděložných plevelů

Foto archiv firmy

ozimých i jarních obilnin aplikace Technologie Mustang 4 x 4. V současnosti není v České republice na trhu přípravek, který by měl jen srovnatelný účinek na plevely s účinkem Technologie Mustang 4 x 4. Technologie Mustang 4 x 4 hu-

nologii Mustang 4 x 4 je samotný Mustang Forte slabší v účinku na hluchavky a zemědým, ale má lepší účinek na violky a pcháče oset.

Ing. Josef Cvingráf
Corteva agriscience

(Dokončení ze str. 28)

Dočasné povolení

Na omezení přemnožených hrabošů na silně napadených plochách není (zatím) v současné době (ke dni psaní článku 24. 2. 2023) povolen žádný ekologicky přijatelný rodenticid, který by se dal (za stanovených podmínek) plošně aplikovat, alespoň v ohniscích jeho silného výskytu, ale údajně se i o tom ještě stále jedná.

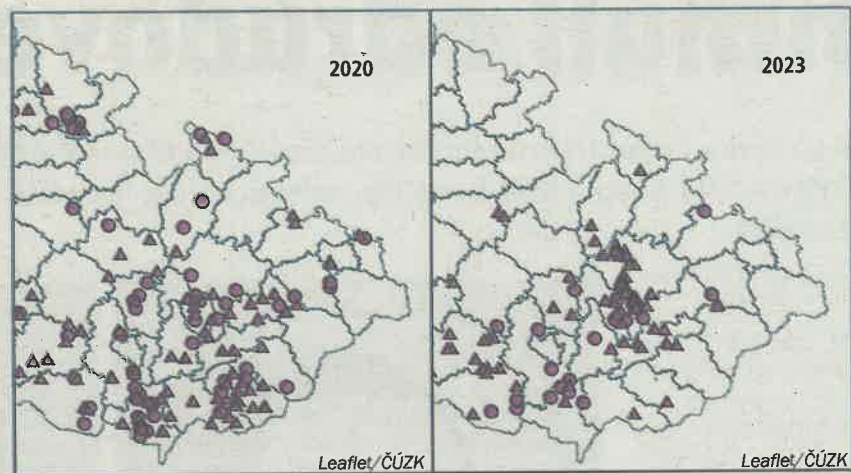
V tiskové správě ÚKZÚZ ze dne 21. 2. 2023 je zveřejněna možnost při řešení pokračujících vzeštných výskytů hraboše polního na území České republiky. Zejména na pokračující nárůst po-

Používaná nora hraboše ve vojtěšce

Foto Josef Gall

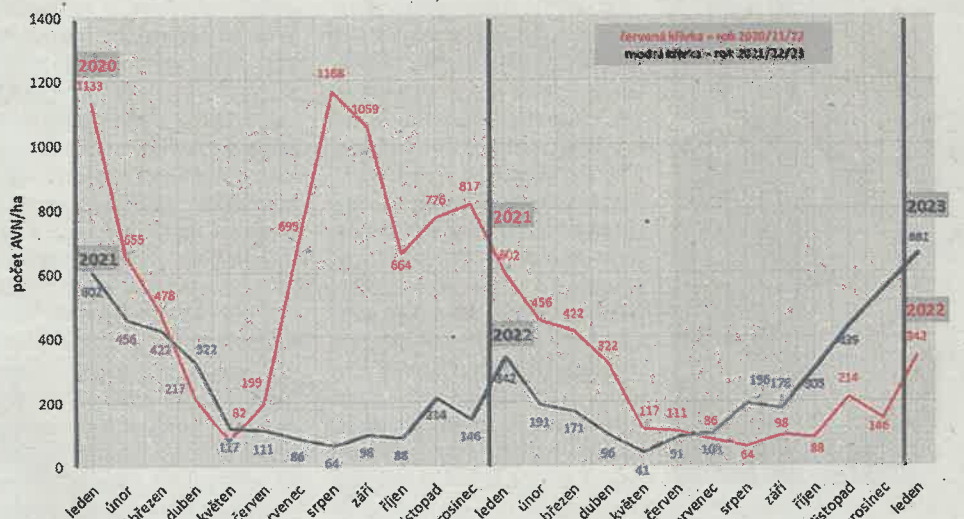
Srovnání extrémních výskytů hraboše polního na jihu Moravy v lednu 2020 a 2023 (z dat monitoringu ÚKZÚZ)

Leaflet/ČÚZK

Leaflet/ČÚZK

Srovnání gradace populace hraboše polního v letech 2020–2023

zdroj: ÚKZÚZ

Inzerce

Prodigy není jen známá hudební skupina

Hledat paralelu mezi britskou hudební skupinou The Prodigy, jejíž hudba se skládá z mnoha různorodých stylů od rave k hardcore techno s alternativně rockovými, breakbeat a punkovými elementy, a herbicidním přípravkem Prodigy pro postemergentní hubení plevelů v obilninách, je pouze na první pohled nemožné.

Společným jmenovatelem skupiny a herbicidu je špičkové nasazení, široký záběr a úsilí ukázat světu, že i dnes mají rozhodně co nabídnout. Ani jeden z nich nepatří do starého železa a odvádí precizní práci.

Herbicid Prodigy kontroluje chundelku metlice, psárku polní, jilek vytrvalý, jilek mnohokvětý, sverpky a klíčové jednoleté dvouděložné plevely v pšenici ozimé, žitu ozimém a pšenici tvrdé. Představuje ideální řešení pro časné jarní herbicidní zásahy v ozimech. Abychom docílili nejlepší a nejrychlejší herbicidní účinnosti, je vhodné se řídit několika zásadami. Plně funguje už za nižších teplot, přesto je důležité, aby plevely při aplikaci byly v aktivní růstové fázi. Průměrná denní teplota (24hodinový průměr) by pět dnů před aplikací a pět dnů po aplikaci měl činit alespoň 6 °C. Teplota noci před a po aplikaci by neměla klesnout pod -5 °C.

Přípravek samozřejmě není vhodné aplikovat na zmrzlý, jinovatkovou pokrytý porost nebo při očekávání návratu nočních mrazů. Herbicidní účinek po aplikaci v nepříznivých teplotních podmínkách nastupuje se zpožděním. Na správnou teplotu se tedy vyplatí počkat.

Prodigy proniká do rostlin převážně povrchem listů a lodyh. V pletivech plevelů působí systém-

ově, rozvádí se i do postříkem nezasazených částí. Nástup účinku v podobě zastavení růstu, deformace a barevných změn listů a lodyh a odumírání plevelů se v příznivých podmínkách pro růst projevuje rychle. Plevely přestávají konkurovat obilnině a postupně odumírají. Za spolehlivosti Prodigy stojí dvě účinné látky: florasulam (22,8 g/kg) a pyroxsulam (68,3 g/kg), které doplňuje safener cloquintocet-mexyl zajišťující vysokou selektivitu k pěstovaným plodinám. Obě účinné látky náleží mezi tzv. ALS inhibitory a pozastavují syntézu bílkovin v plevelích.

Při sušším průběhu jara je žádoucí k Prodigy přidat olejové smáčedlo (Toil, koncentrace 0,5 %). Smáčedlo, pokud zásah cílí na travovité plevely, zejména jílky, psárku a sverpky, je nezbytné. TM s hnojivem DAM 390 je možný. Hnojivo však roli smáčedla nepřevezme zcela, zvláště pokud jde o zmiňované travovité plevely.

Oslabené porosty zamokřením, nebo naopak suchem je lépe ošetřit až odezní stresu, jakmile se porost dostane do kondice.

U Prodigy využijeme variabilitu dávkování. Základních 130 g/ha spolehlivě hubí tyto plevely v nižších růstových fázích: chundelka metlice (nerezistentní vůči ALS inhibitorům), kokoška pastuší tobolka, svízel přítula, heřmán-

kovité plevely, hluchavka objímavá, mák vlčí, ptačinec žabinec, violka rolní, rozrazilky a výdrol řepky olejky. Mezi méně citlivé plevely řadíme chrpu modrou, svačec rolní a šťovík, odolný je zemědělský lékařský.

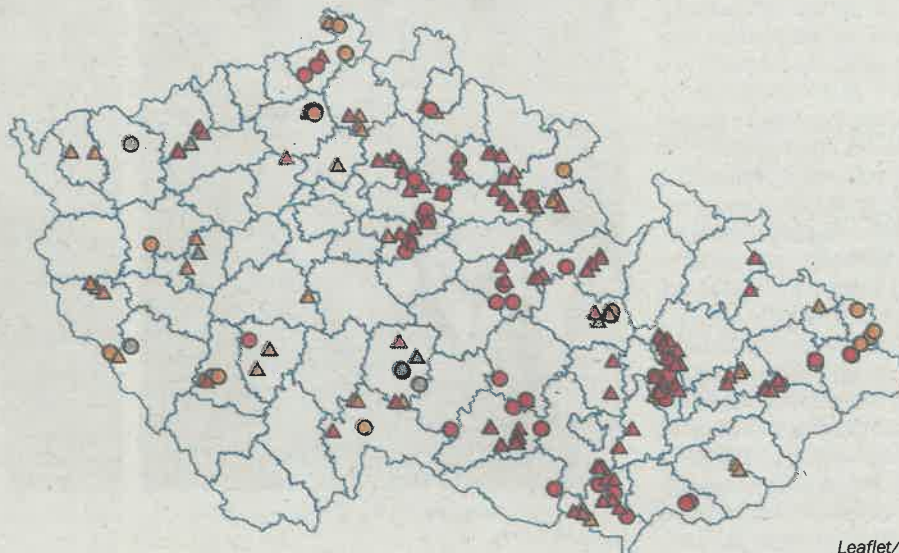
Na vyšší růstové fáze plevelů či likvidaci jílky zvýšíme dávku na 150–175 g/ha a přidáme opět smáčedlo Toil (0,5 %). Dávkou 220–275 g/ha lze úspěšně omezovat sverpky a psárku polní (ideálně v polovině jejich odnožování, BBCH 24–27). Smáčedlo Toil je v tomto případě nezbytností. Prodigy neřeší lipnici roční.

V dávce až 150 g/ha lze herbicid aplikovat do BBCH 32 obilniny, vyšší dávky do BBCH 30. Prodigy můžeme mísit s fungicidy, insekticidy, listovými hnojivy a v dávkách do 150 g/ha i s regulátory růstu mimo etephon. Při maximální dávce 275 g/ha růstové regulátory nepoužíváme vůbec.

Prodigy má rozhodně co nabídnout. Flexibilita použití, možnost TM, účinnost na obtížné travovité plevely, variabilita dávkování podle potřeby, selektivita a spolehlivost je více než příkladná. Mezi nesporné výhody patří absence omezení v OP II. stupně povrchových i podzemních vod.

Ing. Jakub Řezanina
Sumi Agro Czech, s. r. o.

Hraboš polní (maximální výskyt od 16. 2. 2023 do 23. 2. 2023)

Leaflet/ČÚZK

pulaci hraboše polního v Jihomoravském, Olomouckém a Zlínském kraji povoluje ÚKZÚZ pro ošetření těchto napadených porostů adresné aplikace zvýšenou dávkou do max. 10 kg/ha rodenticidů Ratron GW/GL, Arvalin Forte, Stutox II. Toto ošetření je možné na omezenou dobu provádět od 21. února.

Před použitím přípravku si vždy přečtěte pokyny k použití

a dodržujte pokyny pro používání, abyste se vyvarovali rizik pro člověka a životní prostředí.

Ing. Josef Gall
Týn nad Bečvou

Inzerce

Zázračně čisté obilí

- vynikající účinek a jednoděložné a dvouděložné plevely
- vhodný pro časné jarní aplikace
- platná pomoc proti sverpům

Sumi Agro. A company of Sumitomo Corporation.
www.sumiagro.cz